

رَوْعَاتُهَا

(۶۷) سُوْلَةُ الْمُلْكِ مَكْتَبَةٌ

۳۰ آیاً تُهَا

اوڑ ۲ رुकूخ हैं

سُورَةُ الْمُلْكِ مَكْتَبَةٌ

उस में ३० आयते हैं

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پاڑता हुँ अल्लाह का नाम दे कर जो बड़ा मेहरबान, निहायत रहम वाला है

تَبَرَّكَ الدِّيْنُ بِيَدِكَ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ

बाबरकत है वो जात जिस के कुछ में सल्तनत है, और वो हर चीज पर कुदरत

قَدِيرٌ ۝ إِلَّذِي خَلَقَ الْمُوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوْكُمْ

वाला है. जिस ने मौत और जिन्दगी पैदा की ताके वो तुम्हें आजमाए

أَيْكُمْ أَحْسَنُ عَمَلاً وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ۝ إِلَّذِي

के तुम में से कौन अच्छे अमल वाला है. और वो जबरदस्त है, बहोत ज्यादा अप्शने वाला है. वो अल्लाह

خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمٰنِ

जिस ने उपर नीचे सात आस्मान बनाए. २७मान के पैदा किये हुवे में तुम कोई

مِنْ تَفْوِتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ لَا هُلْ تَرَى مِنْ قُطُورٍ ۝

झक्क नहीं पाओगे. फिर आप निगाह को लौटाइये, क्या आप कोई दराद देखते हो?

ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقِلِبُ إِلَيْكَ الْبَصَرُ

फिर आप निगाह को सेहबारा कीजिये, बारबार निगाह आप की तरफ वापस लौट आएंगी

خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ۝ وَلَقَدْ رَيَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا

अलील हो कर इस हाल में के वो थकी हुई होंगी. हम ने ही आस्माने हुन्या को मुझ्यन किया

بِمَصَابِيحٍ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيْطَانِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ

चिरागों से और हम ने उन चिरागों को शयतानों के मारने का जरिया बनाया और हम ने शयतानों के लिये

عَذَابَ السَّعِيرٍ ۝ وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابٌ

आग का अजाब तेयार कर रखा है. और उन लोगों के लिये जिन्होंने अपने रब के साथ कुँझ किया जहन्नम का

جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ۝ إِذَا أَلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا

अजाब है. और वो भुरी जगा है. जब वो उस में डाले जाएंगे, तो जहन्नम

لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ ۝ تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ

का शोर सुनेंगे और वो जोश मार रही होंगी. करीब है के वो गुस्से की वजह से फट जाए. जब कभी

كُلَّمَا أَلْقَى فِيهَا فَوْجٌ سَالَهُمْ خَزَنَتِهَا أَلْمٌ يَأْتِكُمْ

Ус мें कोई जमाअत डाली जाएगी, तो जहनाम के मुहाफ़िज़ फ़रिश्ते उन से पूछेंगे क्या तुम्हारे पास कोई

نَذِيرٌ ۝ قَالُوا بَلِي قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبُنَا

इराने वाला नहीं आया? तो वो कहेंगे क्यूँ नहीं! यकीनन हमारे पास इराने वाला आया था. तो हम ने जुठलाया

وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ لَاَ

और हम ने कहा के अल्लाह ने कुछ नाभिल नहीं किया. तुम तो बड़ी गुमराही में

فِي صَلَلٍ كَبِيرٍ ۝ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا سَمِعْ أَوْ نَعْقُلْ

पड़े हो. और वो कहेंगे के अगर हम सुनते या समझते

مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝ فَاعْتَرَفُوا بِذَٰلِهِمْ

तो हम दोजियों में शामिल न होते. फ़िर वो अपने गुनाह का ईकरार करेंगे.

فَسُحْقًا لِّأَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝ إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ

फ़िर दोजियों ۴۲ लानत हो. जो अपने ۲۶ से बेदेखे

رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَآجُرُ كَبِيرٍ ۝ وَأَسْرُوا

इराते हैं उन के लिये मग़फिरत है और बड़ा अजर है. और तुम बात

قَوْلُكُمْ أَوْ اجْهَرُوا بِهِ ۝ إِنَّهُ عَلَيْمٌ بِدَائِتِ الصَّدُورِ ۝

चुपके से कहो या जोर से कहो. बेशक अल्लाह दिलों का हाल खूब जानता है.

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ ۝ وَهُوَ الْلَّطِيفُ الْخَبِيرُ ۝ هُوَ

क्या वो नहीं जानता जिस ने (उस को) पैदा किया? और वो भेद जानने वाला, बाखबर है. वही

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلِيلًا فَامْشُوا فِي مَنَابِكُهَا

अल्लाह जिस ने तुम्हारे लिये जमीन को चलने के काबिल बनाया, फ़िर तुम उस के रास्तों में चलो

وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ ۝ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ۝ إِنَّمِنْتُمْ مَنْ

और अल्लाह की दी हुई रोज़ी खाओ. और उसी की तरफ़ जिन्दा हो कर उठना है. क्या तुम अमन में हो

فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هَيَ تَمُورُ ۝

उस से जो आस्मान में है के वो जमीन में तुम्हें धंसा है, फ़िर वो अचानक हरकत करने लगे?

أَمْ أَمْنِتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ

या तुम आस्मान वाले से अमन में हो ईस से के वो तुम पर तूझान भेज है

حَاصِبًاٰ فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذَرْيٰ ۚ وَلَقَدْ كَذَّبَ

پ�ھر کا؟ فیر انکاریاں تھیں مالوں ہو جاؤ گا کے میرا درانا کےسا ٹھا۔ یکینن ٹھن

الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرٌ ۚ أَوَلَمْ يَرَوْا

لوگوں نے بھی جو ڈالا یا جو ٹھن سے پہلے ہے، فیر میرا ڈنکار کےسا ٹھا؟ کیا ٹھن کےسا نہیں

إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفَّتٌ وَيَقْبِضُنَّ مَا يُمْسِكُهُنَّ

پریٹھوں کی ترکھ اپنے ٹپر، جو پر ڈلائے ہوتے ہیں اور پر کبھی سوکھتے ہیں۔ ٹھن کو کوئی سیوا اے

إِلَّا الرَّحْمَنُ ۖ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ۚ أَمَّنْ هَذَا

رہماں کے ٹھام نہیں رہا۔ بے شک وو ہر چیز کو بھوپ دے ٹھا ہے۔ بھلا اے سا کوئن ہے

الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ ۖ

جو تھیا را لشکر بنے، جو تھیا ری نوسرت کرے رہماں کے سیوا?

إِنَّ الْكُفَّارُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ ۚ أَمَّنْ هَذَا الَّذِي

کا فیر تو سیکھ ڈوکے میں ہیں۔ بھلا اے سا کوئن ہے جو

يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ ۚ بَلْ لَجُوا فِي عُتُّوٍ

تھیں روئی ہے اگر اکٹھ اپنی روئی روک لے؟ بدلکے یہ شاراڑت اور بیدکنے پر ادے

وَنُفُورٍ ۚ أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَى

ہو ہے ہیں۔ بھلا جو شاپس چلے ٹھیا اپنے بھل کے بھل وو جیا ڈھایتھا ہے

أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۚ قُلْ

وآپ ٹھرما ڈیجیے یا وآدھی جو سیधے راستے پر سیधا چلے؟ آپ ٹھرما ڈیجیے

هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّبِيعَ وَالْأَبْصَارَ

کے وہی اکٹھ ہے جس نے تھیں پیدا کیا اور جس نے تھیا رے لیے کان اور آنکھ اور ڈل

وَالْأَفْدَةَ ۚ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ ۚ قُلْ هُوَ الَّذِي

بنائے۔ بھوٹ کم تھم شوک ادا کرتے ہو۔ آپ ٹھرما ڈیجیے کے وہی اکٹھ ہے جس نے

ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَالَّيْهِ تُحْشَرُونَ ۚ وَيَقُولُونَ

تھیں ڈلائے ڈیا جمیں میں اور ٹھسی کی ترکھ تھم ڈکھ کیے جاؤ گو۔ اور یہ کہتے ہیں کے

مَتَّى هَذَا الْوَعْدُ ۖ إِنْ كُنْتُمْ صَدِيقِينَ ۚ قُلْ

یہ وادا کم ہے اگر تھم سچے ہو؟ آپ ٹھرما ڈیجیے

إِنَّا عِلْمٌ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ①

کے ہلکہ تو سیکھ اخلاق کے پاس ہے۔ اور میں تو سیکھ ساہی سارے والے ہیں۔

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيَّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا

فیکر جب کوکھکار والے کو کریب آتا ہے جو تو کافر کے چہرے بیگانہ جائے ہے

وَقُيْلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدْعُونَ ② قُلْ

اور کہا جائے گا کے یہ وہ انجام ہے جس کو تم مانگا کرتے ہے۔ آپ فرمائیں

أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعَّيْ أَوْ رَحْمَنَا ٤

کے تم ہی بتاؤ کے اگر اخلاق متعارف اور یہ لوگوں کو جو میرے ساتھ ہے ہلاک کر دے یا ہم پر

فَمَنْ يُجِيرُ الْكُفَّارِ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ③ قُلْ هُوَ

رہنم کرے تو کافر کو کہاں دہننا کے انجام سے بچا جائے گا؟ آپ فرمائیں کہ وہی

الرَّحْمَنُ أَمَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ

رہنمان ہے، اسی پر ہم ہلکا نہ لایا ہے اور اسی پر ہم نے تవکل کیا۔ فیکر جلد ہی

مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ④ قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ

تمھے مالوں ہو جائے گا کہ کہاں بھلی گمراہی میں ہے۔ آپ فرمائیں کہ تمھاری کیا راہ ہے کے اگر

مَا أُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيْكُمْ بِمَاءٍ مَّعِينٍ ⑤

تمھارا پانی گھر را میں چلنا جائے تو کہاں تمھارے پاس سوچ رہا پانی لائے گا؟

رُؤْعَاتُهَا (٢) سُورَةُ الْقَلْمَنْ مَكْيَمٌ (٤٨) آیاتُهَا ٥٢

اور ۲ روکوں ہے سوچے کلbum مککا میں ناجیل ہوئے عس میں پر آیتے ہے

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ⑥

پڑھتا ہے اخلاق کا نام لے کر جو بادا مہدرباں، نیھا یات رہنم والے ہے

نَ وَالْقَلْمَرَ وَمَا يَسْطُرُونَ ⑦ مَا أَنْتَ بِنْعَمَةِ رَبِّكَ

نون۔ کلbum کی کسیم اور عس کی کسیم جس کو فریشہ لیج رہے ہے۔ آپ کے رب کی نعمت کی وجہ سے آپ

بِسْمِ حُنُونِ ⑧ وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونِ ⑨

مجنون نہیں ہے۔ اور بے شک آپ کے لیے بہتر نیتیاں اور ۷۲ ہے۔

وَإِنَّكَ لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ ⑩ فَسَبُّصْرُ وَ يُبْصُرُونَ ⑪

اور یکینیں آپ انجیم اخلاق پر ہو۔ فیکر جلد ہی آپ بھی دेख لے گے اور یہ بھی دेख لے گے۔

إِيَّاكُمُ الْمُفْتُونُ ﴿١﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ
के तुम में से कौन भयल रहा है. यकीनन तेरा २५ उस शाखा को खूब जानता है जो उस के रास्ते

عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٢﴾ فَلَا تُطِعْ
से भटक गया है. और खूब जानता है हिदायत पाने वालों को. इस लिये आप जुठलाने वालों की

الْمُكَذِّبِينَ ﴿٣﴾ وَدُوا لَوْ تُدْهِنْ فَيُدْهِنُونَ
इताअत न कीजिये. वो तो ये चाहते हैं के अगर आप नरभी करें तो वो भी नरभी करेंगे.

وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَافِ مَرْهِينِ ﴿٤﴾ هَمَّا زِ مَشَاءٍ بِنَمِيمِ
और आप केहना न मानिये हर कसम खाने वाले, जलील, ताना देने वाले, युगली को ले कर चलने वाले,

مَنَاعَ لِلْخَيْرِ مُعْتَدِلَ أَثْيِمِ ﴿٥﴾ عُتْلٍ بَعْدَ ذِلِكَ
ऐर से रोकने वाले, ४६ से आगे बढ़ने वाले, गुनेहगार, सरकश का. उस के बाद वो बेअसल

رَنِيهِ ﴿٦﴾ أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَيْنِينَ ﴿٧﴾ إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِ
भी है. इस वजह से के वो माल वाला और बेटों वाला है. जब उस के सामने हमारी आयतें तिलावत

أَيْتَنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٨﴾ سَنَسِمْهُ
की जाती हैं, तो केहता है के ये पेहले लोगों की घड़ी हुई कषानियां हैं. अनकरीब हम उस की नाक को

عَلَى الْخُرْطُومِ ﴿٩﴾ إِنَّا بَلَوْنُهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ
दागोंगे. हम ने उन्हें आजमाया जैसा के हम ने बाग वालों को आजमाया था. जब

إِذْ أَقْسَمُوا لِيَصِرْمَهَا مُصْبِحِينَ ﴿١٠﴾ وَلَا يَسْتَشْنُونَ
उन्हों ने कसमें खाई थीं के इस बाग के फल सुष्ठुप्त झरने तोड़ लेंगे. और वो इन्शा अल्लाह नहीं केहते थे.

فَطَافَ عَلَيْهَا طَالِفٌ مِنْ رَبِّكَ وَهُمْ نَازِمُونَ
फिर उन पर तेरे २५ की तरफ से एक बला ने चक्कर लगाया इस हाल में के वो सोअे हुवे थे.

فَاصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ﴿١١﴾ فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ
फिर वो कटे हुवे खेत की तरह बन गया. फिर वो आपस में एक दूसरे को सुष्ठुप्त के वक्त पुकारने लगे.

أَنِ اغْدُوا عَلَى حَرْثِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَرِمِينَ
के चलो अपने खेत ५२ अगर तुम्हें खेती काटना है.

فَانْطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَافَّتُونَ ﴿١٣﴾ أَنْ لَّا يَدْخُلُهَا
फिर वो चले और वो चुपके चुपके एक दूसरे को केह रहे थे. के आज तुम ५२ कोई फ्रीर

الْيَوْمَ عَلَيْهِمْ مُّسْكِنُونٌ ۝ وَعَدَوْا عَلَىٰ حَرْدٍ قُدْرَتِينَ ۝

बाग में दाखिल न होने पाए. और वो ऐती से रोकने पर काहिर बन कर सुष्षट के वक्त चले.

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُّونَ ۝ بَلْ نَحْنُ

फिर जब उन्होंने वो बाग देखा, तो केहने लगे कि हम तो रास्ता भूल गए हैं. बल्कि हम तो

مَحْرُومُونَ ۝ قَالَ أَوْسَطُهُمْ اللَّهُ أَقْلَلَ لَكُمْ

महरूम हो गए. उन में से मोअतदिल शप्स ने कहा कि क्या मैं ने तुम से कहा नहीं था कि तुम

لَوْلَا تَسْتَحِيُونَ ۝ قَالُوا سُبْحَنَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَلَمِينَ ۝

तस्थीह क्यूँ नहीं करते? वो बोले कि हमारा रब पाक है, यकीनन हम ही कुसूरवार हैं.

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَاهُ وَمُؤْنَ ۝ قَالُوا

फिर उन में से एक दूसरे की तरफ मुतवज्जेह हो कर मलामत करने लगे. वो केहने लगे

يُوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا طَغَيْنَ ۝ عَسَىٰ رَبُّنَا أَنْ يُبَدِّلَنَا

हाए हमारी खराबी! यकीनन हम ही सरकश थे. उम्मीद है कि हमारा रब हमें इस से बेहतर

خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا رَاغِبُونَ ۝ كَذَلِكَ

बदले में है है, हम अपने रब की तरफ रागिब हैं. इसी तरह

الْعَذَابُ وَلِعَذَابُ الْأُخْرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا

अज्ञाब आता है. और आधिरत का अज्ञाब इस से भी बड़ा है. काश के वो

يَعْلَمُونَ ۝ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّتٌ

जानते. यकीनन मुत्कियों के लिये उन को रब के पास जनाते

النَّعِيمِ ۝ أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْجُرَمِينَ ۝

नहीं है. क्या हम मुसलमानों को मुजरिमों की तरह बना देंगे?

مَا لَكُمْ وَقْتَ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ۝ أَمْ لَكُمْ كِتَبٌ فِيهِ

तुम्हें क्या हुवा? तुम कैसे इसले करते हो? क्या तुम्हारे पास किताब है जिस में

تَدْرُسُونَ ۝ إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَّا تَخَيَّرُونَ ۝ أَمْ لَكُمْ

तुम पढ़ते हो? के तुम्हारे लिये उस में वो है जो तुम पसन्द करोगे? क्या हम से

أَيْمَانُ عَلَيْنَا بِالْعَلْمٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ إِنَّ لَكُمْ

तुम ने कस्में ली हैं जो क्यामत के दिन तक चलेंगी? के तुम्हें

۱۰۰ لَمَّا تَحْكُمُوْنَ سَلِّهُمْ بِذِلِّكَ رَعِيْمٌ

ज़रूर भिलेगा जिस का तुम हुक्म दोगे। आप उन से सवाल कीजिये के तुम में से कौन ईस का

۱۰۱ اُمْ لَهُمْ شَرِّكَاءُ فَلِيَاْتُوا بِشَرِّكَاءِهِمْ إِنْ كَانُوا

जिम्मेदार हैं? या उन के शुरका हैं? तो उन्हें चाहिये के अपने शुरका को लाएं अगर वो

۱۰۲ صَدِّيقِيْنَ ۱۰۲ يَوْمَ يُكَسِّفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ

सच्चे हैं। जिस दिन पिंडली खोली जाएगी और सजदे के लिये

۱۰۳ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيْعُونَ ۱۰۳ خَاسِعَةً أَبْصَارُهُمْ

बुलाया जाएगा, तो वो (सजदा करने की) ताकत नहीं रख सकेगे। उन की निगाहें जुकी हुई होंगी,

۱۰۴ تَرْهَقُهُمْ ذَلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ

उन पर जिल्लत छाई हुई होंगी। हालांकि ईस से पेहले उन्हें सजदे के लिये बुलाया जाता था। जब के

۱۰۵ وَهُمْ سَلِيمُونَ ۱۰۵ فَدَرَنِي وَمَنْ يُكَدِّبُ بِهِذَا الْحَدِيْثِ

(सहीए व) सालिम थे। ईस लिये आप मुझे और उस शब्दस को छोड़ दीजिये जो ईस बात को जुठलाता

۱۰۶ سَنَسْتَدِرِ جَهَنَّمَ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ۱۰۶ وَأَمْلَى

है। अनकरीब हम उन्हें ढील होंगे ईस तरीके से के उन्हें पता नहीं चलेगा। और मैं उन्हें

۱۰۷ لَهُمْ إِنَّ كَيْدِيْ مَتِينٌ ۱۰۷ أَمْ تَسْئِلُهُمْ أَجْرًا

ढील हूँगा। यकीनन मेरी तद्धीर बहोत मजबूत है। क्या आप उन से बदले का सवाल करते हैं,

۱۰۸ فَهُمْ مِنْ مَغْرِمٍ مُّشْقَلُونَ ۱۰۸ أَمْ عِنْدَهُمْ الْغَيْبُ

फ़िर वो तावान की वजह से बोजल हो रहे हैं? या उन के पास जैब है के फ़िर

۱۰۹ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ۱۰۹ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ

वो लिख लाते हैं? फ़िर अपने रब के हुक्म की ईस्तिकलाल के साथ राह देखते रहिये और आप

۱۱۰ كَصَاحِبِ الْحُوتِ مِنْ نَادِي وَهُوَ مَكْظُومٌ ۱۱۰

मछली वाले पैगम्बर की तरह न हों, जब के उन्होंने पुकारा ईस हाल में के वो गुरुसे से पुर थे।

۱۱۱ لَوْلَآ أَنْ تَدْرَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنِبْدَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ

अगर उन्हें अपने रब की नेअमत ने सहारा न दिया होता, तो वो इँक हिये जाते चट्टयल मैदान में

۱۱۲ مَدْمُومٌ ۱۱۲ فَاجْتَبِيهِ رَبِّهِ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّلِحِيْنَ

और वो बदहाल होते। फ़िर उन को उन के रब ने मुन्तभ कर लिया, फ़िर उन को सुलहा में से

وَإِنْ يَكُادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُرْلُقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ

بنما دیکھا۔ اور یہ کافر تھے کہ آپ کو فسالہ دے تے اپنی نیگاہوں کے ارجیے

لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَ يَقُولُونَ إِنَّهُ لِمَجْنُونٌ^{۵۱}

جب وہ میکھ سمعتے ہیں اور کہتے ہیں کہ یہ تو مجذوب ہے۔

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَلِيمِينَ^{۵۲}

ہالانکے یہ کوئی آن تھا تماں جہاں والوں کے لیے نسیحت ہی نسیحت ہے۔

رَوْعَاتُهُ

(۶۹) سُوْلَةُ الْحَقَّةِ مَكْتَبَةً

۵۲ آیَاتُهُ

اور ۲ رुک్وں ہیں سوڑائے ہاککا مککا میں ناجیل ہوئی عس میں پر آیتے ہیں

سُبْرِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ^{۵۳}

پڑھتا ہے اکٹھا کا نام دے کر جو بدا مہربان، نیا نیا رہنم والی ہے

الْحَقَّةُ^{۵۴} مَا الْحَقَّةُ^{۵۵} وَمَا أَدْرِكَ مَا الْحَقَّةُ^{۵۶}

سچ میں آنے والی، کیا ہے سچ میں آنے والی؟ اور آپ کو مالوں بھی ہے کہ سچ میں آنے والی

كَذَّبَتْ شَمْوُدْ وَ عَادُ^{۵۷} بِالْقَارِعَةِ^{۵۸} فَآمَّا شَمْوُدْ

کیا چیز ہے؟ کوئی سਮوں اور کوئی آد نے بڈھدا نے والی کو جوڑلایا۔ فیر کوئی سموں،

فَاهْلِكُوا بِالظَّاغِيَّةِ^{۵۹} وَآمَّا عَادُ فَاهْلِكُوا بِرِيْج

تو وہ ہلکا کی گاہی اور کی آواز سے۔ اور کوئی آد، تو وہ ہلکا کی گاہی ڈنڈی توشانی

صَرَرِ عَاتِيَّةٍ^{۶۰} سَخَرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَّ ثَمَنِيَّةَ

ہوا سے جو ہد سے جیسا کیا۔ جس کو اکٹھا نے عس پر موسیٰ بن کیا سات رات اور آد

أَيَّامٍ لَّا حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى^{۶۱} كَانُوكُمْ

دین تک لگاتا رہا، فیر آپ عس میں عس کو دے بھاگا ہوئا، گویا کہ وہ

أَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَّةٍ^{۶۲} فَهَلْ تَرَى لَهُمْ

عجھے ہوئے بجھر کے بھاٹلے تھے ہیں۔ فیر کیا آپ عس میں کسی کو بھا ہوئا

مَنْ بِأَقِيلَّةٍ^{۶۳} وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفَكُتُ

دیکھ رہے ہوئے اور فیر اون اور جو عس سے پہلے ہے وہ اور علٹ دی جانے والی بسیتیاں گوناہ

بِالْخَاطِئَةِ^{۶۴} فَعَصُوا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخْذَهُمْ أَخْذَةً

لے کر آئے۔ فیر عہدوں نے اپنے رب کے پیغمبر کی ناسکرمانی کی، فیر عس نے عس کو سختی سے

رَأِيهٌ ۝ إِنَّا لَمَّا طَغَى الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ ۝

پکد لیخا۔ یکینان جب پانی تुگیانی میں آیا، تو ہم نے ہی تعمد کشاتی میں سوار کیا۔

لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذَكِّرَةً وَتَعِيهَا أُذْنُ وَاعِيَةٌ ۝

تاکہ ہم اسے تعمد ارے لیخے یادگار بنائے اور اسے یاد ر�نے والے کان یاد رہے۔

فَإِذَا نَفَخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ ۝ وَجْهِتَ

فیکر جب سوڑ میں کੂنکا جائے گا اسکے ہی مرتبا۔ اور جمیں

الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً ۝

اور پھاڈ ٹھاکے جائے گو اور کوئٹے جائے گو اسکے ہی چوت سے۔

فِيَوْمٍ إِذْ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۝ وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهَيَ

تو اس دن واکے اے ہونے والی واکے اے ہو جائے گی۔ اور آسمان فٹ جائے گا، فیکر وہ

يَوْمٌ إِذْ وَاهِيَةٌ ۝ وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَاءِهَا وَيَحْمِلُ

اس دن بیلکل بُوٹا ہو گا۔ اور فریشہ اس کے کیناروں پر ہو گو۔ اور ترے

عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمٌ إِذْ ثَمَنِيَةٌ ۝ يَوْمٌ إِذْ

رخ کا ارث اس دن اپنے اپر آٹھ فریشہ اسے ہو گو۔ اس دن تعمد اری

تُعَرَضُونَ لَا تَخْفِي مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ۝ فَامَّا مَنْ اُوتِيَ

پہشی ہو گی، تعمد ار کوئی ماضی را ج ماضی نہیں رہ سکے گا۔ تو جس کو اس کا نام اے آماں اس کے

كِتَبَهُ بِيَمِينِهِ لَا فَيَقُولُ هَاؤُمْ اُقْرَءُوا كِتْبَيَهُ ۝

دھائے ہاث میں ہی دھیا جائے گا، تو وہ کھو گا کے لو! میرے اس نام اے آماں کو پختا!

إِنِّي ظَنَنتُ أَنِّي مُلِيقٌ حِسَابِيَّهُ ۝ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ

بے شک میں ہے اکیدا رخ تا ہا کے میں میں میرا ہیسا بھیلانے والہا ہے۔ فیکر وہ بخشگوار جنگو

رَاضِيَةٌ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۝ قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ۝

میں ہو گا۔ ٹیکی جنات میں ہو گا۔ جس کے میں چوکے ہو گو۔

كُلُّوا وَاشْرَبُوا هَنِيَّهًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ

(کھا جائے گا) تعمد میڈا رک ہو، بھا اے اور پیا اون آماں کی وજہ سے جو تعم نے پیا لے

الْخَالِيَةِ ۝ وَامَّا مَنْ اُوتِيَ كِتَبَهُ بِشِمَالِهِ ۝

دھنے میں پہلے کیے۔ اور جس کو اس کا نام اے آماں ہاث میں ہی دھیا جائے گا،

فَيَقُولُ يَلِيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتْبِيْهِ ۝ وَلَمْ ادْرِ

वो कहेंगा। के काश मुझे मेरा नाम आमतौर पर न मिलता। और मैं न जानता के

مَا حِسَابِيْهِ ۝ يَلِيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَّةَ ۝

मेरा हिसाब क्या है? ए काश के वो भौति ही खातमा करने वाली होती।

مَا أَغْنِي عَنِي مَالِيَّهُ ۝ هَلَكَ عَنِي سُلْطَنِيَّهُ ۝

मेरा माल मेरे कुछ भी काम नहीं आया। मेरी सल्तनत भी मुज से चली गई।

خُذْوَهُ فَعُلُوْهُ ۝ ثُمَّ الْجَحِيْمَ صَلُوْهُ ۝ ثُمَّ

(कहा जाएगा) के उस को पकड़ो और उस के गले में तौक डालो। फिर उस को दोजब में दाखिल

فِي سُلْسِلَةِ ذَرْعَهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ۝

करो। फिर ऐसी शंख में जड़ो, जिस की लम्बाई सतर हाथ है।

إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاَللَّهِ الْعَظِيْمِ ۝ وَلَا يَحْضُ

इस लिये के ये अज्ञमत वाले अल्लाह पर ईमान नहीं रखता था। और मिस्कीन को खाना

عَلَى طَعَامِ الْبُسْكِيْنِ ۝ فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هُنَّا

देने की तरफीब नहीं होता था। तो आज उस का यहां कोई दोस्त

حَمِيْمٌ ۝ وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غُسْلِيْنِ ۝ لَا يَأْكُلُهُ

नहीं है। और न खाना है सिवाए दोजभियों के लड्डू पीप के। सिवाए गुनेहगारों के

إِلَّا اخْنَاطُونَ ۝ فَلَا أَقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ ۝

उसे कोई नहीं खाएगा। फिर मैं कसम खाता हूँ उन चीजों की जो तुम देख रहे हो।

وَمَا لَا تُبْصِرُونَ ۝ إِنَّهُ لَقُولُ رَسُولٍ كَرِيْمٌ ۝ وَمَا هُوَ

और उन चीजों की जो तुम देख नहीं रहे। ऐशक ये ईमान वाले फरिशते का क्रौल है। और ये

بِقُولٍ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَا تُؤْمِنُونَ ۝ وَلَا بِقُولٍ

किसी शाईर का कलाम नहीं है। बहोत कम तुम लोग ईमान लाते हो। और किसी काहिन का कलाम भी

كَاهِنٌ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ۝ شَنِيْزِيلٌ

नहीं है। बहोत कम तुम नसीहत हासिल करते हो। (बहके ये कुर्बान तो)

قِنْ رَبِّ الْعَلَمِيْنَ ۝ وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ

रघुनाथ आलमीन की तरफ से उतारा गया है। और अगर ये नभी भी हमारे उपर कोई बात

الْأَقَاوِيلِ ﴿٣﴾ لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ

بنا لے تو ہم اس کو بھی کوپت سے پکڑ لے تو۔

ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿٤﴾ فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ

کیوں ہم اس کی 2ویں جان کاٹ دالتے۔ کیوں تم میں سے کوئی بھی اسے

عَنْهُ حِجْرِينَ ﴿٥﴾ وَإِنَّهُ لَتَذَكَّرَةٌ لِلْمُتَّقِينَ

بچا ن سکتا۔ اور یقیناً یہ نسیحت ہے مुٹاکیوں کے لیے۔

وَ إِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ ﴿٦﴾ وَ إِنَّهُ

اور یقیناً ہم جانتے ہیں کہ تم جو دلواہے والے ہوئے ہوئے۔ اور بےشک یہ کوئی نہ

لَحْسَرَةٌ عَلَى الْكُفَّارِينَ ﴿٧﴾ وَ إِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ

کاکھروں کے لیے ہسارت ہے۔ اور یہ کوئی نہ کوئی لکھا یقین ہے۔

فَسَيَّخَ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٨﴾

کیوں آپ اپنے اجزاء کے نام کی تسلیہ کیجیے۔

رَبُّكُمْ

(٤٠) سُولَّا لِلْمَعَارِجِ مُكَبِّرِهِ

اَيَّاهُمَا

اور 2 رکوٹ ہے سوڑاے معاشری مککا میں نازیل ہوئے اس میں ۴۴ آيات ہے

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٩﴾

پڑھتا ہے اخلاع کا نام لے کر جو بدا مہرباں، نیا نیا رہنماء والے ہے

سَأَلَ سَأِلْ ﴿١٠﴾ بَعْدَابٍ وَّاقِعٍ ﴿١١﴾ لِلْكُفَّارِينَ لَيْسَ

ایک سوال کرنے والے نے سوال کیا اسے اجزاء کا جو کاکھروں کے لیے والکے اونے والے ہے،

لَهُ دَافِعٌ ﴿١٢﴾ مِنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ ﴿١٣﴾ تَعْرُجُ

جسے کوئی دکھا نہیں کر سکتا۔ اخلاع کی ترکیب سے، جو سیاحیوں کا مالیک ہے۔ فریشتو اور

الْمَلِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمِ كَانَ مُقْدَارَةً

یہ سیاحیوں سے یہ کوئی اس کے پاس جاتے ہے، (اجاہ و کے اونے ہوں) اسے دن میں جس کی بیکھار

خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةً ﴿١٤﴾ فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿١٥﴾

پچاس ہزار برس ہے۔ کیوں آپ ایک دفعہ ترکیب سبھ کیجیے۔

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعْدِيًّا ﴿١٦﴾ وَ نَرَهُ قَرِيبًا ﴿١٧﴾ يَوْمَ

بےشک یہ اس کو دوسرے سماں رہے ہے۔ اور ہم اسے کریب دیکھ رہے ہیں۔ جس دن

تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ ۝ وَتَكُونُ الْجَبَلُ كَالْعَنْ ۝

આસમાન પિઘલે હુવે તાંબે કે માનિંદ હો જાઓગા. ઓર પહાડ ઉન કી તરફ હો જાઓગો.

وَلَا يَسْلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا ۝ يُبَصِّرُونَهُمْ ۝ يَوْدٌ

ઓર કોઈ દોસ્ત કિસી દોસ્ત કો પૂછેગા ભી નહીં. હાલાંકે વો ઉન્હે દિખાએ જાઓગો. મુજરિમ

الْجُرْمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابٍ يَوْمٌ إِنِّي بِبَنِيهِ ۝

ચાહેગા કે કાશ કે વો ઉસ દિન કે અજાબ સે બચને કે લિયે ફિદયે મેં હે હે અપને બેટોં કો.

وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ ۝ وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْيِدُهُ ۝

ઓર અપની બીવી કો ઓર અપને ભાઈ કો. ઓર અપને ઉસ કુંબે કો જિસ મેં વો રેહતા થા.

وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا لَا ثُمَّ يُنْجِيْهُ ۝ كَلَّا ۝

ઓર ઉન તમામ કો જો જમીન મેં હેણ સબ કો ફિદયે મેં હે હે. ફિર વો અપને કો બચા લે. હરગિઝ નહીં. યકીનન

إِنَّهَا لَغْيٌ ۝ نَزَّاعَةً لِلشَّوْى ۝ تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ ۝

યે તો ભડકતી હુઈ આગ હોગી. જો ચમડી ભી ખીંચ લેગી. વો આગ પુકારેગી ઉસ કો જિસ ને પીઠ ફેરી

وَتَوْلَى ۝ وَجَمَعَ فَأَوْعَى ۝ إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ ۝

ઓર ઐરાજ કિયા. ઓર જિસ ને માલ જમા કિયા, ફિર ઉસ ને હિંફાત સે રખા. યકીનન ઈન્સાન કમહિમત

هَلْوَعًا ۝ إِذَا مَسَهُ الشَّرُّ جُزُوعًا ۝ وَإِذَا مَسَهُ ۝

પૈદા કિયા ગયા હે. જબ ઉસે મુસીબત પહોંચતી હે, તો ફરયાદી બન જાતા હે. ઓર જબ ઉસે નેઅમત

الْخَيْرُ مَنْوَعًا ۝ لَا الْمُصَلِّيُّنَ ۝ الَّذِينَ هُمْ ۝

પહોંચતી હે તો રોકને વાલા બન જાતા હે. મગાર વો નમાજ પણ ન વાલે. જો અપની નમાજ પર

عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ۝ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ ۝

મુદાવમત કરતે હેં. ઓર જિન કે માલો મેં મુકર્રર કિયા

مَعْلُومٌ ۝ لِلسَّابِلِ وَالْحَرْوَمِ ۝ وَالَّذِينَ يُصِدِّقُونَ ۝

હુવા હક હે. માંગને વાલે કે લિયે ઓર ફકીર કે લિયે. ઓર જો હિસાબ કે

بِيَوْرِ الدِّينِ ۝ وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابٍ رَجِلُمْ ۝

દિન કો સર્ચા બતલાતે હેં. ઓર જો અપને રખ કે અજાબ સે ડરતે હેં.

مُشْفِقُونَ ۝ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ۝

યકીનન ઉન કે રખ કા અજાબ બેખૌફ રેહને કી ચીજ નહીં હે.

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حُفَظُونَ ﴿١﴾

और जो अपनी शर्मगाहों की हिक्कात करने वाले हैं। मगर

عَلَى آذِنَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ

अपनी भीवियों से या अपनी बान्धियों से, इस लिये के उन पर उस में कोई

مَلُومُينَ ﴿٢﴾ فَمَنِ ابْتَغَى وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمْ

मलामत नहीं। लेकिन जो उस के अलावा को तलब करेगा, तो यही लोग हृद से आगे बढ़ने

الْعُدُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لَا مُنْتَهِيهِمْ وَعَهْدِهِمْ

वाले हैं। और जो अपनी अमानतों और अपने अहंकारों को

رُعُونَ ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَدَتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿٥﴾

निखारते हैं। और जो अपनी गवाहियों पर काईम रहते हैं।

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَوةِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٦﴾ أُولَئِكَ

और जो अपनी नमाज की पाबन्धी करते हैं। उन को

فِي جَنَّتٍ مُّكَرَّمُونَ ﴿٧﴾ فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا

जन्नतों में ऐजाज दिया जाएगा। फिर काफिरों को क्या हो गया के आप

قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ ﴿٨﴾ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشَّمَائِلِ

की तरफ दौड़े चले आते हैं। दाँड़ी तरफ से और बाईं तरफ से जमाअत दर जमाअत।

عِزِيزُينَ ﴿٩﴾ أَيَّطْمَعُ كُلُّ اُمْرَىءٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُدْخِلَ جَنَّةً

क्या उन में से हर शास्त्र ये लालच रखता है कि उसे जन्नते नहीं में दाखिल किया

نَعِيمٌ ﴿١٠﴾ كَلَّا إِنَّ خَلْقَهُمْ مِّمَّا يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

जाएगा? हरजिज नहीं! यकीनन हम ने उन को पैदा किया है उस से जिस को ये जानते हैं।

فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَقَدِرُونَ ﴿١٢﴾

फिर में मशरिकों और मगरिबों के रब की कसम खाता हुन् कि यकीनन हम इस पर कादिर हैं

عَلَى أَنْ تُبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ لَا وَمَا نَحْنُ بِمُسْبِقُوقِينَ ﴿١٣﴾

कि उन से बेहतर को बदले में ले आओ। और ये हम से भाग कर आगे नहीं जा सकते।

فَذُرُّهُمْ يَخُوضُوا وَ يَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلْقَوْا يَوْمَهُمْ

इस लिये आप उन को छोड दीजिये कि वो लगे रहें और खेलें यहां तक कि वो मिलें उन के उस दिन से

الَّذِي يُوعَدُونَ ۝ يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْجَدَاثِ

जिस से उन्हें डराया जा रहा है। जिस दिन वो कश्मों से निकल रहे होंगे

سِرَاعًا كَانُوكَمْ إِلَى نَصْبٍ يُوفِضُونَ ۝ خَاسِعَةً

तेजी से गोया के वो निशानों की तरफ तेज़ दौड़ रहे हैं। उन की नज़रें

أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذَلَّةٌ ۝ ذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي

जुकी हुई होंगी, उन पर लिल्लत छाई हुई होंगी। ये वो दिन है जिस से

كَانُوا يُوعَدُونَ ۝

उन्हें डराया जा रहा है।

رَكُوعًا تَهَا

(۴۱) سُورَةُ الْمُكَبَّرٍ

۱۸ آيات

और ۲ رुकूअ हैं

सूरते नूह मक्का में नाजिल हुई

उस में ۲۸ आयते हैं

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

پڑھता हुं अल्लाह का नाम ले कर जो बड़ा मेहरबान, निहायत रहम वाला है

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمَهُ أَنْ أَنذِرْ قَوْمَكَ

हम ने नूह (अलैहिस्सलाम) को उन की कौम की तरफ भेजा के आप अपनी कौम को डराईये

مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ قَالَ يَقُولُ

इस से पेहले के उन के पास दर्दनाक अजाब आ जाए। नूह (अलैहिस्सलाम) ने फरमाया ए मेरी कौम!

إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ۝ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ

बेशक मैं तुम्हारे लिये साफ़ साफ़ डराने वाला हुं। के अल्लाह की ईबादत करो और उस से डरो

وَأَطِيعُونِ ۝ يَغْفِرُ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَ يُؤْخِرُكُمْ

और मेरा केहना मानो। तो अल्लाह तुम्हारे लिये तुम्हारे गुनाह खश देगा। और तुम्हें एक वक्ते मुकर्रा

إِلَيْ أَجَلٍ مُّسَمٍّ ۝ إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخْرُمُ

तक मोहलत देगा। यकीनन अल्लाह की मुकर्रर की हुई मुदत जब आ जाती है, तो फिर मुअख्यर

لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي

नहीं की जाती। काश के तुम जानते। नूह (अलैहिस्सलाम) ने फरमाया ए मेरे रब! यकीनन मैं ने मेरी कौम

لَيْلًا وَنَهَارًا ۝ فَلَمْ يَزِدُهُمْ دُعَاءٌ إِلَّا فِرَارًا ۝

को रात और दिन बुलाया। तो वो मेरे बुलाने पर और ज्यादा ही भागते रहे।

وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ

और जब भी मैं ने उन को खुलाया ताके आप उन की मगाफिरत करें, तो उन्होंने अपनी उगलियां

فِي أَذْانِهِمْ وَاسْتَغْشَوْا شِيَاهِهِمْ وَاصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا

अपने कानों में ठौस लीं और अपने कपडे ओरह लिये और उन्होंने जिद की और बहोत

أَسْتِكْبَارًا ۝ ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهَارًا ۝ شُمَّ إِنِّي

ज्यादा तकङ्गुर किया. क्षिर मैं ने उन को खुल्लम खुल्ला दावत दी. क्षिर मैं ने

أَعْلَمْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ۝ فَقُلْتُ

उन को अलानिया दावत दी, क्षिर मैं ने उन को चुपके चुपके दावत दी. क्षिर मैं ने कहा के

أَسْتَغْفِرُوا رَبِّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَارًا ۝ يُرْسِلِ السَّمَاءَ

तुम अपने रथ से मगाफिरत तलब करो. यकीनन वो बहोत ज्यादा अप्शने वाला है. वो आस्मान

عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ۝ وَيُمْدِدُكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ

को तुम पर बरसता हुवा छोड़ेगा। और तुम्हारी इम्राद करेगा मालों और बेटों के लिये,

وَيَجْعَلُ لَكُمْ جَنْتٍ وَيَجْعَلُ لَكُمْ آنْهَرًا ۝ مَا لَكُمْ

और तुम्हारे लिये बागात बनाएगा और तुम्हारे लिये नेहरै बनाएगा। तुम्हें क्या हुवा के

لَا تَرْجُونَ رَبَّهُ وَقَارًا ۝ وَقَدْ خَلَقْتُمْ أَطْوَارًا ۝

तुम अल्लाह के लिये अजमत का अकीदा नहीं रखते? हालांकि उस ने तुम्हें तौर दूर तौर पैदा किया है.

أَلْمَ شَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طَبَاقًا ۝

क्या तुम ने देखा नहीं कि कैसे अल्लाह ने उपर नीचे सात आस्मान पैदा किये?

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ سَرَاجًا ۝

और उन में चांद को नूरानी बनाया और सूरज को रोशन बनाया.

وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ۝ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ

और अल्लाह ने तुम्हें जमीन से उगाया. क्षिर वो तुम्हें जमीन में ढोबारा

فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ۝ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ

लौटाएगा, क्षिर वो तुम्हें कछों से निकालेगा। और अल्लाह ने तुम्हारे लिये जमीन को

الْأَرْضَ بِسَاطًا ۝ لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِي جَاجًا ۝

बिछौना बनाया. ताके तुम उस के कुशादा रास्तों में चलो.

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِيْ وَاتَّبَعُوا مِنْ

نُوح (الطباطبائی) نے کہا اے میرے رب! عنہوں نے میری نافرمانی کی اور وہ وہ علیہ چلے جین

لَمْ يَزِدْهُ مَالُهُ وَ وَلَدُهُ إِلَّا خَسَارًا ۝ وَ مَكَرُوا

کے مال اور جین کی اولاد علی کو جیادا نہیں کرتی مگر بھسارے میں۔ اور عنہوں نے

مَكَرًا كُبَارًا ۝ وَ قَالُوا لَا تَذَرْنَ الْهَتَكْمُ

بڑا جبردست مکر کیا۔ اور عنہوں نے کہا کہ تुم ہرگز مات ٹوٹو اپنے مابعدوں کو

وَلَا تَذَرْنَ وَدًا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَعْوَثَ وَيَعْوَقَ

اور تुم ہرگز مات ٹوٹو وہ اور سُوواخ اور یغوس اور یجھوک

وَسُرًا ۝ وَقُدْ أَصَلُوا كَثِيرًا وَلَا شَرِدَ

اور نسر کو۔ اور تھک کے عنہوں نے بھوت سوں کو گومراہ کیا۔ اور (یا رب!) اعلیٰ میں

الظَّلِيمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ۝ مِمَّا حَطَّيْتُهُمْ أُغْرِقُوا

کی گومراہی اور بھاٹایے۔ اپنے گوناہوں کی وجہ سے وہ گرفتار کیے گئے،

فَادْخُلُوا نَارًا وَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ

فیکر وہ آگ میں دامیل کیے گئے۔ فیکر اپنے لیے عنہوں نے اکٹھا کوئی مددگار بھی

اللَّهُ أَنْصَارًا ۝ وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ

نہیں پایا۔ اور نُوح (الطباطبائی) نے کہا کہ میرے رب! تو جمیں پر کافرین

عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكُفَّارِينَ دَيَّارًا ۝ إِنَّكَ

کا اک دھر بھی بساتا ہو۔ اس لیے کے

إِنْ تَذَرْهُمْ يُضْلُلُوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوْ إِلَّا فَاجِرًا

اگر تو ان کو ٹوکرے تو وہ ترے بندوں کو گومراہ کرے گے اور وہ نہیں جنمے مگر فوجیکر

كَفَارًا ۝ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَ وَلِمَنْ دَخَلَ

کافر ہی کو۔ اے میرے رب! تو میری بھاگیت کر دے اور میرے والدین کی اور عنہوں شاپس کی جو میرے

بَيْتَيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدْ

دھر میں موبین بن کر آئے اور یہ مان والے ماردوں کی اور موبین اورتوں کی۔ اور تو اعلیٰ میں کو

الظَّلِيمِينَ إِلَّا تَبَارًا ۝

مات بھاٹا مگر ہلاکت میں۔

۲۴) سُوْلَةُ الْجِنِّ حَكِيَّةٌ
رُؤْعَاةُهَا

ओर ۲ رुक्का हैं

(۲۴) سُوْلَةُ الْجِنِّ حَكِيَّةٌ

सूरहे जिन मक्का में नाजिल हुई

ایاہا

उस में ۲۸ आयते हैं

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾

پڑھتا हुँ अल्लाह का नाम ले कर जो बड़ा मेहरबान, निषायत रहम वाला है

قُلْ أُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفْرُ قِنَ الْجِنِّ فَقَالُوا

आप इरमा दीजिये के मेरी तरफ ये वही किया गया है कि चंद जिन्नात ने कुर्यान सुन लिया, तो वो कहने

إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا ۝ يَهْدِيَ إِلَى الرُّشْدِ

लगे के यकीनन हम ने एक अल्लाह कुर्यान सुना है. जो नेकी की तरफ रहनुमाई करता है,

فَامَّا بِهِ ۝ وَلَنْ تُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا ۝ وَأَنَّهُ

तो हम उस पर ईमान ले आये. और हम अपने रब के साथ किसी को शरीक नहीं ठेहराएंगे. और

تَعْلَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً ۝ وَلَا وَلَدًا ۝

ये के हमारे रब की उंची शान है, उस ने न कोई बीवी बनाई और न औलाई बनाई.

وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهِنَا عَلَى اللَّهِ شَطَطْنَا ۝

और हम में से बेवकूफ अल्लाह पर (किंब भी) बहोत हूँ दूर की कहते रहे.

وَأَنَّا ظَنَّنَا أَنْ لَنْ تَقُولَ الْإِنْسُنُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ

और ये के हम ने गुमान किया कि इन्सान और जिन्न अल्लाह पर हरिगिज जूठ नहीं

كَذِبَابًا ۝ وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالُ مِنَ الْإِنْسُنِ يَعْوِذُونَ

बोलेंगे. और ये के इन्सानों में से कुछ लोग पनाह तलब करते थे

بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهْقًا ۝ وَأَنَّهُمْ طَنْوَا

मर्द जिन्नात की, तो उन्होंने उन जिन्नात का गुरुर और बज्जा दिया. और ये के उन्होंने गुमान किया

كَمَا ظَنَّتُمْ أَنْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا ۝ وَأَنَا لَمَسْنَا

जैसा के तुम ने गुमान किया के अल्लाह किसी को (जिन्ना कर के) हरिगिज नहीं उठाएंगा. और ये के हम ने

السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلِئَتْ حَرَسًا شَدِيدًا وَشَهِيدًا ۝

आस्मान को टटोला, तो हम ने उस को भरा हुवा पाया मजबूत चौकीदारों से और अंगारों से.

وَأَنَا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ ۝ فَهَنَ

और ये के हम वहां पर सुनने की जगहों पर बैठते थे. फिर अब जो कोई

يَسْتَمِعُ الْأَنَّ يَجِدُ لَهُ شَهَابًا رَّصَدًا ﴿٤﴾ وَأَنَا
كَانَ لَغَاتَا هُنَّ، تُو اپنے لیے اُک تاکنے والَا اُنگارا پاتا ہے۔ اور ہم نہیں

لَا نَدْرِمَى أَشَرُّ أُرْيَدَ بِمَنْ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ
جانتے کے کیا بُرائی مانجوں ہے جمین والوں کے ساتھ یا ان کے رب نے ان کے ساتھ

رَهْمُمْ رَشَدًا ﴿٥﴾ وَأَنَا مِنَ الصَّلِحُونَ وَمِنَّا دُونَ
بلائی کا یہ راہا کیا ہے۔ اور یہ کے ہم میں سے کوچھ ایسے ہے اور ہم میں سے کوچھ اس کے

ذِلِّكَ مُكْنَى طَرَائِقَ قِدَدًا ﴿٦﴾ وَأَنَا طَنَّا آنَ
اللَاوا ہے۔ ہم ایسا ایسا تریکوں پر ہے۔ اور یہ کے ہم نے گومان کیا کے ہم اخلاع کو

لَنْ نُعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَنْ نُعْجِزَهُ هَرَبًا ﴿٧﴾ وَأَنَا
جمین میں ہرگیل آجیل نہیں کر سکو اور بھاگ کر لبی ہرگیل اس کو آجیل نہیں کر سکو۔

لَمَّا سَمِعَنَا الْمُهْدَىٰ أَمَنَّا بِهِ فَمَنْ يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ
اور جب ہم نے اس ہدایت کو سُننا تو ہم اس پر یہ مانا لے آئے تو جو بھی اپنے رب پر یہ مانا

فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهْقًا ﴿٨﴾ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمُونَ
لے آئے گا، فیکر ن اسے نुکسان کا باؤں ہو گا، ن جو لب کا۔ اور ہم میں سے کوچھ مُسالمان ہے

وَمِنَ الْقُسْطُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَئِكَ تَحَرَّوْ
اور کوچھ گونہ ہو گا۔ لیکن جو یہ سلام لائے گا، تو انہوں نے ہدایت کا

رَشَدًا ﴿٩﴾ وَمَا الْقُسْطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا
کسرد کیا۔ اور ایسا بھتا جو ایکیم ہے، تو وہ چھنٹم کا یہ دن ہے۔

وَأَنْ لَوْ اسْتَقَامُوا عَلَى الظَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَاهُمْ مَاءً
اور یہ کے اگر وہ اس تریک پر ہمہ شا چلتے رہتے تو ہم انہوں پینے کو واکر پانی

غَدَقًا ﴿١٠﴾ لِنَفْتَنَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضُ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ
ہتے۔ تاکہ ہم ان کو اس میں آجماں۔ اور جو اپنے رب کی نسیحت سے اوراڑ کرے گا

يَسْلُكُهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿١١﴾ وَأَنَّ الْمَسْجَدَ لِلَّهِ
تو وہ اسے چھتے اجھا میں دامیل کر دے گا۔ اور یہ کے مسیح دن تو اخلاع ہی کی ہے،

فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ﴿١٢﴾ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ
تو تعم اخلاع کے ساتھ کسی کو مات پوکارو۔ اور یہ کے جب اخلاع کا بندا بدا ہوتا ہے

يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لَبَدًا ۚ قُلْ إِنَّهَا

उसी को पुकारता है, तो करीब है के वो उस के भिलाफ़ जमा हो जाएं। आप फरमा दीजिये के मैं तो सिफ़

أَدْعُوا رَبِّكُ وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ۚ قُلْ إِنْ

अपने रब को पुकारता हूँ और मैं उस के साथ किसी को शरीक नहीं ठेहरता। आप फरमा दीजिये के मैं

لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشْدًا ۚ قُلْ إِنْ

तुम्हारे लिये न ۱۲۲ का ईजियार रघता हूँ और न हिदायत का। आप फरमा दीजिये के मूँजे अल्लाह से

كُنْ يَجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ هُ وَلَكُنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ

हरगिज़ कोई नहीं बचा सकेगा। और उस को छोड़ कर मैं कोई पनाह लेने की जग। हरगिज़ नहीं पाऊंगा। मगर

مُلْتَحَدًا ۖ إِلَّا بَلَغًا مِنَ اللَّهِ وَرِسْلِتِهِ طَ وَمَنْ

अल्लाह की तरफ़ से पैगाम पहोंचाना और उस के पैगामात को लेकर आना (ये अजाब से जाएं पनाह है), और जो

يَعْصِي اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَلِدِينَ

अल्लाह और उस के रसूल की मुखालफ़त करेगा, तो यकीनन उस के लिये जहनम की आग है जिस में वो

فِيهَا آبَدًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ

हमेशा रहेंगे। यहां तक के जब वो देखेंगे उस (अजाब) को जिस से उन्हें डराया जा रहा है,

مَنْ أَضَعَفُ نَاصِرًا وَأَقْلَ عَدَدًا ۚ قُلْ

तो उस वक्त जान लेंगे के किस के मदहगार कमज़ोर और तादाद में कम हैं। आप फरमा दीजिये के मैं

إِنْ أَدْرِئَ أَقْرِيبَ مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ

नहीं जानता के क्या करीब है वो जिस से तुम्हें डराया जा रहा है या उस के लिये मेरा रब कोई

رَبِّيْ أَمَدًا ۖ عِلْمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ

मुद्दत मुकर्रर करेगा। वो जैब का जानने वाला है, फिर वो अपने जैब पर किसी को मुतालिय नहीं

أَحَدًا ۖ إِلَّا مَنِ ارْتَضَى مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ

करता। मगर जिस रसूल को वो पसन्द कर ले, तो वो

يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ۖ

उस के आगे और उस के पीछे चौकीदार को चलाता है.

لَيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رِسْلِتَ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ

ताके जान ले के उन्होंने अपने रब के पैगामात पहोंचा हिये और अल्लाह उन चीजों का ईहाता

بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا

کیے ہوئے ہے جو ان کے آگے ہے اور ہر چیز کی تاذاں اس نے گین رکھی ہے۔

رُؤْعَاتُهَا

سُوْلَةُ الْمُرْقَابِكَيْتَشَا (۲۳)

الْيَاتُهَا

اوہ رُوكُوٰع ہے سُوْرَةُ الْمُرْقَابِكَيْتَشَا میں ناجیل ہوئے
اوہ رُوكُوٰع ہے سُوْرَةُ الْمُرْقَابِكَيْتَشَا میں ناجیل ہوئے

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پڑھتا ہے اخلاق اور کاربانا کا نام لے کر جو بدا مہر بانا، نیہایت رہنم والوا ہے

يَأَيُّهَا الْمُرْمَلُ ۝ قُمْ الَّيلَ إِلَّا قَلِيلًا ۝ تِصْفَةٌ

اوہ چادر اور چاند کا نام لے کر جو بدا مہر بانا، نیہایت رہنم والوا ہے۔ (کیام کرنے)

أَوْ أَنْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا ۝ أَوْ زَدْ عَلَيْهِ وَرَتِيلٌ

آدھی رات یا اس میں سے توڑی کم کر لیجیے۔ یا اس پر توڑی جیادا کر لیجیے اور کوئی آن

الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا ۝ إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ۝

پاک کو ٹھہر ٹھہر کر پڑھیجیے۔ انکاریب ہم آپ پر بآری کولے ڈالے گے۔ یکینن رات کی

إِنَّ نَاسَيْتَهُ الَّيلِ هِيَ أَشَدُّ وَطًا وَأَقْوَمُ قِيلًا ۝

ہبادت وہ (ہل و جبائن میں) جیادا مُواکحت والی ہے اور جیادا سیधی بات کے ہلکانے والی ہے۔

إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبَعًا طَوِيلًا ۝ وَإِذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ

یکینن آپ کے لیے دن میں لامبا مشارکا ہے۔ اور آپ اپنے رہ کے نام کو یاد کیجیے اور

وَتَبَّلَّ إِلَيْهِ تَبَّتِيلًا ۝ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ

سab سے کٹ کر اسی کی ترک مونکتیاں ہو جائیں۔ وہ مشرک اور مغارب کا رہ ہے،

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا ۝ وَاصِبْرْ عَلَىٰ

اوس کے سیوا کوئی مابعد نہیں، تو اسی کو کارساز بنائیجیے۔ اور آپ سب کیجیے اس باتوں

مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا حَمِيلًا ۝ وَذَرْنِي

پر جو وہ کہتے ہے اور ان کو ایسی ترک ٹوٹ دیجیے۔ اور آپ میں

وَالْمُكَذِّبِينَ أُولَى النَّعْمَةِ وَمَهْلِهِمْ قَلِيلًا ۝ إِنَّ لَدِينَا

اور بخشش اسی جو ہلکانے والوں کو ٹوٹ دیجیے اور ان کو توڑی مولکت دیجیے۔ یکینن ہمارے پاس

أَنْكَالًا وَجَحِيمًا ۝ وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَ عَدَابًا

بےڈیاں ہے اور دوڑھ ہے۔ اور بآنا ہے ہلک میں استکنے والا اور دہنک

أَلِيمًاٌ يَوْمَ تُرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ
اجاہ ہے۔ جس دن اہمیں اور پھاٹ لڑاں ٹھنڈے

الْجِبَالُ كَثِيرًا مَهْيَلًا ۝ إِنَّا أَرْسَلْنَا آإِلَيْكُمْ
اور پھاٹ کیسکتی ہوئی رہت کا تاؤدا بن جائے گا۔ یقیناً ہم نے تعمیری ترک پے گامبے
رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَى فِرْعَوْنَ
بے اہ جو ہم پر گواہ ہے جس سا کے ہم نے فریاد کی ترک رسویں بے اہ۔

رَسُولًا ۝ فَعَصَى فِرْعَوْنَ الرَّسُولَ فَأَخْذَنَهُ أَخْدًا
فریاد فریاد نے اس رسویں کی معاشرانہ کی، فریاد ہم نے مجبویت گیریکت میں اسے

وَبِيَلًا ۝ فَكَيْفَ تَتَقْوُنَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا
پکڑ لیا۔ اگر ہم نے کوئی کیا، تو فریاد ہم کسے بچ سکو گا اس دن

يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شَيْبًا ۝ إِلَسَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ
جو بچوں کو بھی بیٹھا کر دے گا؟ آسمان اس دن ٹک جائے گا۔

كَانَ وَعْدَهُ مَفْعُولًا ۝ إِنَّ هُذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ
الخلاء کا وادا پورا ہو کر رہے گا۔ بے شک یہ نرسیحت ہے۔ فریاد جو چاہے

شَاءَ اتَّخَذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلًا ۝ إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ
وہ اپنے رب کی ترک راستا بننا لے۔ یقیناً آپ کا رب بھبھ جانتا ہے کہ آپ

تَقُومُ أَدْنِي مِنْ ثُلُثَيِ الْيَلِ وَ نِصْفَهُ وَ ثُلُثَهُ
کیا م کرتے ہے رات میں ہوتیاں کے کریب اور آدھی رات اور سوچیں رات اور ان لوگوں میں

وَ طَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ ۝ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ الْيَلَ
سے اک جماں ات بھی جو آپ کے ساتھ ہے۔ اور الخلاء دن اور رات کی میکدائر میتاخیان

وَ الْهَارَطَ عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصُوْهُ قَتَابَ عَلَيْكُمْ
کرتا ہے۔ اس نے جان لیا کہ ہم ہر چیز اس کے نباہ نہیں سکو گے تو الخلاء نے تعمیری

فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ ۝ عَلَمَ أَنْ سَيَكُونُ
تاہا کبھیں کی، تو ہم پھر کوئی آن میں سے جو آسمان ہو۔ اس نے جان لیا کہ انکریب

مِنْكُمْ مَرْضٌ ۝ وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ
ہم میں سے کوئی بیمار ہو گے اور دوسرے اہمیں میں سفر کرے گے

يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَآخَرُونَ يُقَاتِلُونَ

اَلْخَلَاجَ كَأَنْ اَنْجَلَ تَلَبَّ كَرَنَے کے لیے۔ اُور دُوسَرے کِتَابَ کرے گے

فِي سَبِيلِ اللهِ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَآقِيمُوا

اَلْخَلَاجَ کے راستے مें۔ तो तुम कुर्�आन में से पछों जो आसान हो और तुम नमाज़

الصَّلوةَ وَأَتُوا الزَّكوةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا

کَارِبَ کرو اُور جَكَاتَ دो اُور اَلْخَلَاجَ کو اَرْجَوا کرْ جَوَ دो۔

وَمَا تُقْدِمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ إِنَّهُ

और जो भलाई तुम अपनी जानों के लिये आगे भेजोगे, तो उस को اَلْخَلَاجَ के पास

اللَّهُ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ

पाएंगो, वो बेहतर है और अजर के ऐतेबार से बड़ा है। और तुम अल्लाह से मगाफिरत तलब करो,

إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ لَّهِيمٌ

۱۴

यकीनन अल्लाह बहोत ज्यादा भयशाने वाला, निषायत रहम वाला है।

رَوْعَانًا ۲

(۲۹) سُوْلَاتُ الْمَلَائِكَةِ مَكِيَّةٌ

۵۶ اَيَّاهُمَا

और ۲ رुकू़ छें

सूरे मुद्दसिसर मक्का में नाजिल हुई

उस में ۵۶ आयतें हैं

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

पछता हुं अल्लाह का नाम ले कर जो बड़ा मेहरबान, निषायत रहम वाला है

يَأَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ قُمْ فَانْذِرْ رَبِّكَ وَرَبِّكَ فَكِبِّرْ

ऐ चादर में लिपटने वाले! आप खड़े हो जाएंगे, फिर डराईये। और अपने रब की बडाई बयान कीजिये।

وَشِيَابَكَ فَطَهِرْ رَبِّكَ وَالرْجُزَ فَاهْجُرْ رَبِّكَ وَلَا تَهْنُنْ

और अपने कपड़े पाक रखिये। और गन्दगी से अलग रहिये। और आप ऐसान इस लिये न कीजिये के

تَسْتَكْثِرْ رَبِّكَ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ رَبِّكَ فَإِذَا نُقْرَ في النَّاقْوَرِ

आप ज्यादा का मुतालबा करें। और अपने रब की वजह से सध्य कीजिये। फिर जब सूर झूंका जाएगा।

فَذَلِكَ يَوْمٌ يَوْمٌ عَسِيرٌ رَبِّ الْكُفَّارِينَ غَيْرُ

तो ये दिन बड़ा सध्य दिन होगा। काफिरों पर कुण्ड आसान

يَسِيرٌ رَبِّ ذُرْنِيْ وَمَنْ خَلَقْتُ وَجِيدًا وَجَعَلْتُ

नहीं होगा। मुझे और उस को जिसे मैं ने पैदा किया, तन्हा छोड़ दीजिये। और मैं ने

لَهُ مَا لَأَ حَمْدُودًا ۝ وَبَنِينَ شُهُودًا ۝ وَ مَهَدْتُ لَهُ

उस को अता किया बहोत सारा माल. और हालिर रेहने वाले भेटे बनाए. और मैं ने उस को हर चीज़ में

تَهْيِدًا ۝ تُمَ يَطْمَعُ أَنْ أَنْزِيدَ ۝ كَلَّا ۝ إِنَّهُ

वुस्खत दी. किर वो लालच रखता है के मैं मजीद हूं. हरगिज नहीं! यकीनन वो

كَانَ لِإِيتَنَا عَنِيدًا ۝ سَارِهَقْةٌ صَعْوَدًا ۝ إِنَّهُ

हमारी आयतों के साथ दुश्मनी रखने वाला था. अनकरीब मैं उसे कठिन यज्ञाई यज्ञने पर मजबूर करूँगा। उसने

فَكَرَ وَقَدَرَ ۝ فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَرَ ۝ تُمَ قُتِلَ كَيْفَ

सोचा और एक अन्दाज़ा लगाया. तो वो मारा जाए केक्सा। उसने अन्दाज़ा लगाया। किर वो मारा जाए केक्सा। उसने

قَدَرَ ۝ تُمَ نَظَرَ ۝ تُمَ عَبَسَ وَبَسَرَ ۝ تُمَ أَدْبَرَ

अन्दाज़ा लगाया। किर उसने देखा। किर उसने मुंह बनाया और किर उसने मुंह बिंगाड़ा। किर उसने पीट

وَ اسْتَكْبَرَ ۝ فَقَالَ إِنْ هَذَا إِلَّا سُحْرٌ يُؤْثِرُ ۝

फेरी और किर उसने तकधुर किया। किर उसने कहा के ये तो नहीं हैं मगर जादू जो मन्त्रलय लावा आ रहा है।

إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ۝ سَاصُلِيهَ سَقَرَ ۝

ये तो एक ईन्सान ही का कलाम है। अनकरीब मैं उसे दोजभ में दाखिल करूँगा। और आप को

وَمَا أَدْرِكَ مَا سَقَرُ ۝ لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ ۝ لَوَاحَةٌ

मालूम भी है के सकर किया है? वो आग न बाकी रहने देगी और न कोई चीज़ छोड़ेगी। वो तो शकले ईन्सानी

لِلْبَشَرِ ۝ عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ۝ وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ

को बिंगाड़ कर रख देगी। उस दोजभ पर उन्नीस फरिशते हैं। और हम ने दोजभ वालों को नहीं

النَّارِ إِلَّا مَلِئَكَةً ۝ وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ

बनाया। मगर फरिशते। और हम ने उन की तादाद को काफ़िरों के

إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لَا لِيُسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا

लिये सिई कित्ता। बनाया ताके वो लोग यकीन करें जिन को किताब

الْكِتَبَ وَيَرِدَادَ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَرِتَابَ

दी गई और ईमान वाले ईमान में और बरहे और शक न करें

الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَبَ وَالْمُؤْمِنُونَ لَا وَلِيَقُولَ الَّذِينَ

वो जिन को किताब दी गई और शक न करें ईमान वाले और ताके वो लोग कहें

فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْكُفَّارُونَ مَاذَا أَسَادَ اللَّهُ

जिन के हिलों में बीमारी है और काफ़िर कहने के अल्लाह ने उस के लिये भिसाल व्यापार कर के

بِهِمْذَا مَثَلًا كَذِلِكَ يُضْلِلُ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ

किस चीज़ का इरादा किया है? इसी तरह अल्लाह गुमराह करते हैं जिसे चाहते हैं

وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودُ رَبِّكَ

और हिदायत देते हैं जिसे चाहते हैं. और तेरे २६ के लशकर सिर्फ़

إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرًا لِلْبَشَرِ كَلَّا وَالْقَمَرِ

वही जानता है. और ये महज एक नसीहत है इन्सानों के लिये. हरगिज़ नहीं! यांद की कसम.

وَالْأَيَّلِ إِذْ أَدْبَرَ وَالصُّبْحِ إِذَا أَسْفَرَ إِنَّهَا لِعِنْدِي

और रात की कसम, जब वो चली जाए. सुबह की कसम, जब वो रोशन हो जाए. यकीनन ये बड़ी

الْكَبِيرِ نَذِيرًا لِلْبَشَرِ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ

निशानियों में से एक है. ये इन्सानों को डराने वाली है. उस को जो तुम में से ये चाहे

أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَاهِينَةً

के आगे बढ़ते या पीछे हटे. हर शब्द से को जाओगा। उन आमाल की वजह से जो उस ने किये.

إِلَّا أَصْحَابُ الْيَمِينِ فِي جَنْتِلِ شَيْتَسَاءَ لَوْنَ

सिवाए यमीन वालों के. जो जनतों में होंगे, एक दूसरे को पूछ रहे होंगे.

عِنِ الْمُجْرِمِينَ مَا سَلَكُمْ فِي سَقَرَ قَالُوا

मजरिमों के मुतअलिक. (मुजरिमों से पूछेंगे) के तुम्हें दोष में किस चीज़ ने दाखिल किया?

لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّيِّينَ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمُسْكِيِّينَ

तो वो कहेंगे के हम नमाज पढ़ने वालों में से नहीं थे. और हम भिस्कीन को खाना नहीं देते थे.

وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَابِضِينَ وَكُنَّا نُكَذِّبُ

और हम बातिल कलाम में लगने वालों के साथ लगे रहते थे. और हम हिसाब

بِيُورِ الدِّينِ حَتَّىٰ آتَنَا الْيَقِيْنِ

के दिन को जुठलाते थे. यहां तक के हमारे पास यकीन (यानी मौत) आ गई.

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ السَّفِيْعِينَ فَمَا لَهُمْ عَنِ

फ़िर तो उन को सिफारिश करने वालों की सिफारिश नहीं देंगी. फ़िर उन को क्या हुआ के नसीहत

<p>الْتَّذْكِرَةُ مُعْرِضِينَ ۝ كَمَّهُمْ حُمْرٌ مُّسْتَنْفِرَةٌ ۝</p> <p>سے اور اج کر رہے ہیں۔ گویا کے وہ بیدکے ہوئے گدھے ہیں۔</p> <p>فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ۝ بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِيٰ</p> <p>جو شر سے آگے ہوں۔ بلکے ان میں سے ۷۲ شاہس ہے</p> <p>مُمْهُمْ أَنْ يَؤْتِي صُحْفًا مُّنَشَّرَةً ۝ كَلَّا بَلْ</p> <p>چاہتا ہے کہ اسے بھلوے ہوئے ساہیکے دیے جائے۔ ہر گواہ نہیں! بلکے</p> <p>لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ ۝ كَلَّا إِنَّهُ تَذَكَّرَةٌ ۝ فَمَنْ</p> <p>وہ آبھیرات سے ڈرتے نہیں ہیں۔ ہر گواہ نہیں! یعنی ان کو نسیحت ہے۔ فیکر جو</p> <p>شَاءَ ذَكَرَهُ ۝ وَمَا يَذَكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ ۝</p> <p>چاہے اس سے نسیحت ہاسیل کرے۔ اور وہ نسیحت ہاسیل نہیں کر سکتے مگر یہ کہ اعلیٰ چاہے۔</p> <p>هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ۝</p> <p>وہ تکوہ کا اہل ہے اور بخشانے کا اہل ہے۔</p>	<p>رَوْعَاتُهُمَا</p> <p>(۴۵) سُوْلَالُ الْقِيمَةِ مُمْكِنٌ (۳۱)</p> <p>۲۰ آیا تھا</p>	<p>اوہر ۲ رुک੍وں ہیں</p> <p>سُورَةِ کِیامَۃِ مَکَّا مِنْ نَاجِلَہٖ ہوئی</p> <p>اُس میں ۴۰ آیات ہیں</p>
<p>بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝</p> <p>پڑھتا ہے اعلیٰ کا نام لے کر جو بدا مہر بھان، نیہادیت رہنم والہ ہے</p> <p>لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيمَةِ ۝ وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ</p> <p>کسماں بھاتا ہے کیا ملماں کے دین کی۔ اور کسماں بھاتا ہے ملماں کرنے والے</p> <p>اللَّوَامَةُ ۝ أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنَّهُ نَجْمَعَ عِظَامَهُ ۝</p> <p>نہیں کی۔ کیا انسان نے یہ سمجھ رہا ہے کہ ہم اس کی ہدیتیں ہر گواہ جمایا نہیں کرے گے؟</p> <p>بَلِيْ قِدِرِيْنَ عَلَىٰ أَنْ نُسْوَىٰ بَنَائَهُ ۝ بَلْ يُرِيدُ</p> <p>کیون نہیں! ہم اس پر کاہیز ہے کہ اس کے پارے بھی دھوکہ کر رہے ہیں۔ بلکے انسان</p> <p>الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ۝ يَسْكُنْ أَيَّانَ يَوْمِ الْقِيمَةِ ۝</p> <p>یہ چاہتا ہے کہ آگے بھی کوئی کرتا رہے۔ وہ پوچھتا ہے کہ کیا ملماں کا دین کب ہے؟</p> <p>فَإِذَا بَرَقَ الْبَصْرُ ۝ وَخَسَفَ الْقَمَرُ ۝ وَجَمْعَ الشَّمْسِ</p> <p>فیکر جب نیگاہیں کٹی رہ جائے۔ اور یاں بے نور ہو جائے۔ اور یاں اور سوڑج اکٹھے</p>	<p>رَوْعَاتُهُمَا</p> <p>(۴۵) سُوْلَالُ الْقِيمَةِ مُمْكِنٌ (۳۱)</p> <p>۲۰ آیا تھا</p>	
<p>منزل،</p>		

وَالْقَمَرُ ۝ يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَيْنِ أَيْنَ الْمَفْرُّ ۝

کیا ہے جاؤ۔ یعنی انسان اس دن کہے گا کہ کیا ہے؟

كَلَّا لَا وَسَرَّ ۝ إِلَى رَبِّكَ يَوْمَيْنِ إِلَيْسَ مُسْتَقْرٌ ۝

ہرگز نہیں! کوئی جاؤ پناہ نہیں۔ تیرے ۲۶ کی ترکھ اس دن ڈھوندا ہے۔

يُنَبِّئُ الْإِنْسَانُ يَوْمَيْنِ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَرَ ۝

انسان کو بھرپور دی جائے گی اس دن اماماں کی جو اس نے آگے بڑھے اور پیشے چکے۔

بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَى نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ۝ وَلَوْ أَلْقَى مَعَادِيرَةً ۝

بلکہ انسان اپنے بھیلاں بھٹک ہو جاتا ہے۔ اگرچہ وہ اپنے بھاگنے پوش کرے۔ آپ اپنی

لَا تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ ۝ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَةً ۝

جواباں کوئی آن کے ساتھ نہ لیتا ہے تاکہ اس میں آپ جلدی کرے۔ ہمارے جیسے اس کوئی آن کا جما

وَقُرْآنَهُ ۝ فَإِذَا قَرَأْنَهُ فَاتَّبَعَ قُرْآنَهُ ۝ ثُمَّ

کرننا اور اس کا پختہ وارنا بھی ہے۔ فیر جب ہم اس کو پختہ لے، فیر بآدھ میں آپ پختھے۔ فیر

إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ ۝ كَلَّا بَلْ تُجْبِونَ الْعَاجِلَةَ ۝ وَتَذَرُّونَ ۝

یقیناً ہمارے جیسے اس کو بھایا کرننا بھی ہے۔ ہرگز نہیں! بلکہ تم ہونا سے ماحصلہ رکھتے ہو۔ اور

الْآخِرَةَ ۝ وَجُوهَ يَوْمَيْنِ تَأْسِرَةً ۝ إِلَى رَبِّهَا ۝

آبھی رکھتے کوئی دستے ہو۔ کوئی یہاں اس دن تر و تاواہ ہو گے۔ اپنے ۲۶ کی ترکھ دھب رکھے

نَاظِرَةً ۝ وَ وُجُوهَ يَوْمَيْنِ بَأْسِرَةً ۝ تَنْظُنْ

ہو گے۔ اور کوئی یہاں اس دن عداس ہو گے۔ گومان کرتے ہو گے کہ اس

أَنْ يَقْعُلَ بِهَا فَاقْرَأْهُ ۝ كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِ ۝

کے ساتھ کمر توڑنے والے کا معاہدلا کیا جائے گا۔ ہرگز نہیں! ۲۶ روز ہلک تک پہنچ جاؤ۔

وَقِيلَ مَنْ رَاقِ ۝ وَظَنَّ أَنَّهُ الْفَرَاقُ ۝ وَالْتَفَتَ ۝

اور پڑھا جاؤ کے ہے کوئی رُکھا کرنے والा۔ اور وہ گومان کرتا ہے کہ تو جو داہی کا وقت ہے۔

السَّاقُ بِالسَّاقِ ۝ إِلَى رَبِّكَ يَوْمَيْنِ إِلَيْسَاقِ ۝

اور پینڈلی پینڈلی کے ساتھ لیپٹ جاؤ۔ تیرے ۲۶ ہی کی جانیب اس دن چلنا ہے۔

فَلَأَ صَدَقَ وَلَا صَلَّى ۝ وَلَكِنْ كَذَبَ وَتَوْلَى ۝

فیر اس نے ن تسلیک کی اور ن نمائی پختہ۔ لیکن اس نے جو ڈھانیا اور مੁਹ مोڈا۔

ثُمَّ ذَهَبَ إِلَى أَهْلِهِ يَمْطِلِي ۝ أُولَئِكَ فَأُولَئِكَ ثُمَّ أُولَئِ

فِی رَوْاْجِهِ اَنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝ فِی رَوْاْجِهِ اَنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝

لَكَ فَأُولَئِكَ ۝ اِیَّهُسَبُ الْإِنْسَانُ اَنْ یُتَرَکَ سُدًی ۝

لِیَسْ ہلَّا کُلُّ اَنْشَاءٍ ۝ اَنْ یُتَرَکَ سُدًی ۝

اَلْمَرْیُکُ نُطْفَةٌ مِّنْ مَّنِیٰ یَمْنَیٰ ۝ ثُمَّ کَانَ عَلَقَةٌ

کَیْا وَمَنْ کَیْا کَیْا اَنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝ کَیْا کَیْا اَنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝

فَخَلَقَ فَسَوْٰی ۝ فَجَعَلَ مِنْهُ الرَّوْجَيْنِ الدَّذْکَرَ

بَنَا یَا، ۝ فِی رَوْاْجِهِ اَنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝ فِی رَوْاْجِهِ اَنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝

وَالْاُنْثَیٰ ۝ اَلَیْسَ ذَلِکَ بِقُدْرَتِ اللَّهِ عَلَیَّ اَنْ یُحْیِیَ الْمَوْتَیَ ۝

اوَّرَ اَنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝ کَیْا کَیْا اَنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝ کَیْا کَیْا اَنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝

رُؤْعَاتُهَا ۝ سُوْرَةُ الدَّهْرِ مَبْرَأَتِهِ ۝ ۴۸

۳۱ آیَاتُهَا

اوَّرَ ۲ رُوْكُوسُ ۝ سُوْرَةُ الدَّهْرِ مَبْرَأَتِهِ ۝ ۴۸

۳۱ آیَاتُهَا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

پَرَادِیْلَمْ ۝ اَنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝ فِی رَوْاْجِهِ اَنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝

هَلْ اَتَیْتَ عَلَیَّ اِلْإِنْسَانِ حَيْنٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ یَکُنْ

بَشَّارُکَ اِنْسَانَ پَرَادِیْلَمْ ۝ اَنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝ فِی رَوْاْجِهِ اَنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝

شَيْئًا مَّذْکُورًا ۝ اِنَّا خَلَقْنَا اِلْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ

بَشَّارُکَ اِنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝ فِی رَوْاْجِهِ اَنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝

آمْشَاجٌ ۝ نَبْتَلِیْهُ فَجَعَلْنَاهُ سَمِیْعًا بَصِیرًا ۝ اِنَّا هَدَیْنَاهُ

بَشَّارُکَ اِنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝ فِی رَوْاْجِهِ اَنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝

السَّبِیْلَ اِمَّا شَارِکَرَا وَ اِمَّا کَفُورَا ۝ اِنَّا اَعْتَدْنَا

بَشَّارُکَ اِنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝ فِی رَوْاْجِهِ اَنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝

لِلْکُفَّارِینَ سَلِیْلًا وَ اَغْلَلًا وَ سَعِیرًا ۝ اِنَّ الْأَبْرَارَ

بَشَّارُکَ اِنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝ فِی رَوْاْجِهِ اَنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝

یَشْرِبُونَ مِنْ کَعْسٍ کَانَ مِزَاجُهَا کَافُورًا ۝ عَيْنًا

بَشَّارُکَ اِنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝ فِی رَوْاْجِهِ اَنْتَ لَهُ مَوْلَانَا ۝

يَشَرِّبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجَّرُونَهَا تَفْجِيرًا ⑦ يُوقُونُ

जिस से अल्लाह के मध्यसूस बनने पर्याप्त हो जाएंगे। (और वो जहां चाहेंगे) उसे बाहा ले जाओंगे। जो नज़र पूरी

بِالشَّدْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرًّا مُسْتَطِيرًا ⑧

करते हैं और इरते हैं उस दिन से जिस की मुसीबत फ़ैली हुई होगी।

وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبْهِ مُسْكِينًا وَيَتِيمًا

और जो खाना देते हैं उस की महज्जूद मिस्कीन और यतीम

وَأَسِيرًا ⑨ إِنَّهَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا تُرِيدُ مِنْكُمْ

और कैदी को के हम तुम्हें सिर्फ़ अल्लाह की रक़ा की खातिर खाना देते हैं, हम तुम से न बदला

جَزَاءً وَلَا شُكُورًا ⑩ إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا

चाहते हैं और न शुक्रिया चाहते हैं। हम तो अपने रब से इरते हैं उस दिन से जो

عَبُوْسًا قَمَطَرِيرًا ⑪ فَوْقَهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذِلِكَ الْيَوْمِ

उदासी वाला और सञ्चित दिन होगा। तो अल्लाह उन को उस दिन की मुसीबत से बचा देंगे

وَلَقْهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا ⑫ وَجَزِّهُمْ بِهَا صَابَرُوا

और उन को अल्लाह ताज़गी और खुशी अता करेंगे। और उन के सभ्र के बदले उन को

بَحَثَةً وَحَرِيرًا ⑬ مُتَكَبِّينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَأِيكَ

जनत और रेशम इनायत फरमाएंगे। उस में वो टेक लगाए हुवे होंगे तथाँ ५२।

لَا يَرُونَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا ⑭ وَ دَانِيَةً

उस में न वो धूप देखेंगे और न सरदी। और फ़िलहार शाखों के

عَلَيْهِمْ ظِلْلُهَا وَ ذُلْلُتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا ⑮

साथे उन के करीब होंगे और फ़िलों के गुरुछे जूके हुवे ताबों छोंगे।

وَ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِإِنِيَّةٍ مِنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ

और उन ५२ चांदी के बर्तन धुमाए जाएंगे और घाले

كَانَتْ قَوَارِيرًا ⑯ قَوَارِيرًا مِنْ فِضَّةٍ قَدَرُوهَا

जो शीशों के होंगे। चांदी के शीशों से होंगे, जिन को भरने वाले ने एक मुअय्यन मिकदार

تَقْدِيرًا ⑰ وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَاسًا كَانَ مِرَاجُهَا

से भरा होगा। और उन को उस में ऐसे जाम पिलाए जाएंगे जिन में सूंठ की आमेजिश

رَنْجَبِیلًا ﴿١٤﴾ عَيْنًا فِيهَا تُسَمِّی سَلْسِبِیلًا

ہونگی۔ جنات کے اُنچھے سے جیسے کا نام سلسابیل ہے۔

وَ يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانُ مُخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ

اوڑے پر لادکے چککر لگا آئے گے جو لادکے ہی رہنگے۔ جب آپ ان کو دेखو گے تو آپ

حَسِبَتْهُمْ لُؤلُؤًا مَنْثُورًا ﴿١٥﴾ وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ رَأَيْتَ

عنہیں بیٹھے ہوئے موتی گومان کرو گے۔ اور جب آپ اس جگہ کو دेखو گے تو

نَعِيمًا وَ مُلْكًا كَبِيرًا ﴿١٦﴾ عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٍ

نے امداد والی جگہ اور اُنچھے سلطنت دے دیں گے۔ اس پر باریک اور موتے سبز

حُضْرٌ وَ إِسْتَبْرَقٌ وَ حَلْوَا أَسَاوِرٌ مِنْ فِضَّةٍ وَ سَقْمُ

درشام کا لباس ہونگا۔ اور عنہیں چاندی کے گنڈاں پہننا آئے گے۔ اور ان کو

رَهْمُ شَرَابًا طَهُورًا ﴿١٧﴾ إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً

ان کا ۲۶ پاکیزا شراب پیتا آئے گا۔ یہ تعمیدارا سواب ہے

وَ كَانَ سَعْيِكُمْ مَشْكُورًا ﴿١٨﴾ إِنَّا نَحْنُ نَرْزَلُنَا عَلَيْكَ

اور تعمیداری کوشش کی کدر کی گئی ہے۔ ہم نے آپ پر یہ کوئی آن ٹوڈا ٹوڈا

الْقُرْآنَ تَزَرِيلًا ﴿١٩﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطْعِ

ناجیل کیا ہے۔ اس لیے آپ اپنے ۲۶ کے ہوکم کی وجہ سے سبھ کیجیے اور ان میں سے

مِنْهُمْ أَثْمًا أَوْ كَفُورًا ﴿٢٠﴾ وَإِذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً

کسی گونے ہو گا ر یا بھوت ناشکرے کا کہنا ن مانیے۔ اور اپنے ۲۶ کے نام کا لیک کیجیے

وَ أَصْبِلًا ﴿٢١﴾ وَ مِنَ الَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَ سِجْهُ

سُبھ اور شام۔ اور رات کے کسی وکت میں اس کے سامنے سجدہ کیجیے اور لمبھی رات

لَيْلًا طَوِيلًا ﴿٢٢﴾ إِنَّ هَؤُلَاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ

میں اس کی تسبیح کیجیے۔ یعنی یہ لوگ ہونے والے چاہتے ہیں

وَ يَدْرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا ﴿٢٣﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ

اور اپنے پیछے اُنچھے باری دین کو ٹوڈا دتے ہیں۔ ہمیں نے ان کو پیدا کیا

وَ شَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شَئْنَا بَدَلْنَا آمْثَالَهُمْ

اور ان کے بندھن کو مجبوٹ کیا ہے۔ اور ہم جب چاہئے ان کے جس سے بدلے میں

تَبْدِيلًا ﴿١﴾ إِنَّ هُذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ

لے آئے۔ یقیناً یہ نصیحت ہے۔ فیکر جو چاہے

اتَّخَذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٢﴾ وَمَا تَشَاءُونَ

اپنے رب کی ترک راستا بننا لے۔ اور تم نہیں چاہوگے

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ ﴿٣﴾ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْهَا حَكِيمًا

مجاہر یہ کہ اخلاقی ہی چاہے۔ یقیناً اخلاقی ہلکا والا، ہدایت والا ہے۔

يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ ﴿٤﴾ وَالظَّالِمِينَ

وہ اپنی رحمت میں جیسے چاہے داریں کرتا ہے۔ اور اعلیٰ میں

أَعَدَ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٥﴾

کے لیے وہ اس نے دوسرے انسانوں کے تیار کر رکھا ہے۔

رُؤْيَاً

سُورَةُ الْمُرْسَلَاتِ مِنْ حِكْمَةٍ (٣٣)

۵۰ آیاً

اوہر ۲ رُؤْيَا ہے

سُورَةُ الْمُرْسَلَاتِ مِنْ حِكْمَةٍ (٣٣)

۵۰ آیاً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٦﴾

پڑھتا ہے اخلاقی کا نام لے کر جو بذا مہر بخان، نیحاۃ رحمت والا ہے

وَالْمُرْسَلَتِ عُرْفًا ﴿٧﴾ فَالْعِصْفَتِ عَصْفًا

عن ہوا اور کسی کو نہ کے لیے بجز اپنے کیا کرے۔ فیکر عن ہوا اور کسی کو نہ کرے۔

وَالنُّشِرتِ نَشْرًا ﴿٨﴾ فَالْفُرْقَتِ فَرْقًا

ہوا اور کسی کو بادلوں کو ہلکانے والی ہے۔ فیکر عن ہوا اور کسی کو بادلوں کو اکٹھا اور اکٹھانے کرنے

فَالْمُلْقِيَتِ ذِكْرًا ﴿٩﴾ عُذْرًا أَوْ نُذْرًا

والی ہے۔ فیکر عن ہوا اور کسی کو بادلوں کو ہلکانے والی ہے۔ اور کے لیے یا درا نے کے لیے۔

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ﴿١٠﴾ فَإِذَا النِّجُومُ طَمِسَتْ

تمھے جس سے درا یا آ رہا ہے، وہ اکٹھتا جو کوئی ہونے والا ہے۔ فیکر جب سیتا رے بننے

وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ﴿١١﴾ وَإِذَا الْجِبَالُ نُسِفتْ

ہو جائے۔ اور جب آسمان فٹ جائے۔ اور جب پہاڑ گوبیاں بنانا کر دیا جائے۔

وَإِذَا الرَّسُولُ أُقْتَتْ ﴿١٢﴾ لَأَيِّ يَوْمٍ أُجْلَتْ

اور جب پیغمبر ہکھتے کیے جائے۔ کس دن کے لیے وہ مُعذھر کیا گیا؟

لِيَوْمِ الْفَصْلِ ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ۝

इसले के दिन के लिये. और आप को मालूम है कि इसले का दिन क्या है?

وَيْلٌ يَوْمٌ بِدٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝ أَلَمْ نُهَلِّكُ الْأَوَّلِينَ ۝

उस दिन जुठलाने वालों के लिये हलाकत है. क्या हम ने हलाक नहीं किया अगले लोगों को?

شُمْ نُتَبِّعُهُمُ الْآخِرِينَ ۝ كَذَلِكَ نَفْعَلُ ۝

फिर हम उन के पीछे चलता करेंगे पीछे आने वालों को. इसी तरह हम मुजरिमों

بِالْمُجْرِمِينَ ۝ وَيْلٌ يَوْمٌ بِدٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝

के साथ करते हैं. उस दिन जुठलाने वालों के लिये हलाकत है.

أَلَمْ نَخْلُقُكُمْ مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ ۝ فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ ۝

क्या हम ने तुम्हें पैदा नहीं किया एक गलील पानी से? फिर हम ने उस को महशूर हड्डेने की जगा में

مَكِينِينَ ۝ إِلَى قَدَرٍ مَعْلُومٍ ۝ فَقَدَرْنَا ۝ فَنِعْمَ ۝

रखा. एक वक्ते मुकर्रा तक. फिर हम ने भिक्षार मुतअय्यन की. फिर हम कित्ती अरणी

الْقَدْرُونَ ۝ وَيْلٌ يَوْمٌ بِدٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝

भिक्षार मुतअय्यन करने वाले हैं. उस दिन हलाकत है जुठलाने वालों के लिये.

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا ۝ أَحْيَاءً وَأَمْوَاتًا ۝

क्या हम ने जमीन को समेटने वाली नहीं बनाया? जिन्हों और मुरदों को.

وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ شَمِخٍ ۝ وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً ۝

और हम ने उस में ऊंचे ऊंचे पहाड़ गाड़ डिये और हम ने तुम्हें भीठा पानी पीने

فُرَاتًا ۝ وَيْلٌ يَوْمٌ بِدٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝ إِنْطَلِقُوا ۝

को दिया. उस दिन जुठलाने वालों के लिये हलाकत है. (कहा जाएगा)

إِلَى مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ۝ إِنْطَلِقُوا ۝

के तुम चलो उस अजाब की तरफ जिस को तुम जुठलाते थे. तुम चलो

إِلَى ظَلٍّ ذِي ثَلَاثٍ شَعْبٍ ۝ لَاَ ظَلِيلٌ وَلَا يُغْنِي ۝

तीन शाखों वाले साए की तरफ. जो न साया देने वाला है और न आग की तपिश

مِنَ الْهَبَبِ ۝ إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَبٍ كَالْقَصْرِ ۝

के कुछ काम आ सकता है. यकीनन वो तो अंगारे छेकती है महल जैसे.

كَانَةٌ جِمْلَتُ صُفْرُۤ وَيْلٌ يَوْمٌۤ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿۱﴾

गोया के वो पीले पीले उट हैं। उस दिन जुठलाने वालों के लिये हलाकत है।

هُذَا يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ ﴿۲﴾ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ﴿۳﴾

ये वो दिन है के वो भोल नहीं सकेंगे। और उन को ईजाजत भी नहीं दी जाएगी के वो उगर पेश करें।

وَيْلٌ يَوْمٌۤ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿۴﴾ هُذَا يَوْمُ الْفَصْلِ ﴿۵﴾

उस दिन जुठलाने वालों के लिये हलाकत है। ये इसले कि दिन है।

جَمِيعُكُمْ وَالْأَوَّلِينَ ﴿۶﴾ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ

हम ने तुम्हें और अगले लोगों को जमा कर दिया। किर अगर तुम्हारे पास कोई दाव है

فَكَيْدُونَ ﴿۷﴾ وَيْلٌ يَوْمٌۤ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿۸﴾

तो मुझ पर चला लो। उस दिन जुठलाने वालों के लिये हलाकत है।

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَّٰلٍ وَعِيُونٍ ﴿۹﴾ وَ فَوَاكِهَ

यकीनन मुत्तकी लोग सायां और चश्मां, और मेवों में होंगे,

مَنَّا يَشْتَهُونَ ﴿۱۰﴾ كُلُوا وَ اشْرَبُوا هَنِئًا بِمَا كُنْتُمْ

जिस किसम के वो चाहेंगे। मुबारक हो, तुम खाओ और पियो उन आमाल के बदले में जो तुम

تَعْمَلُونَ ﴿۱۱﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجِزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۲﴾

करते थे। इसी तरह हम नेकी करने वालों को बदला देंगे।

وَيْلٌ يَوْمٌۤ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿۱۳﴾ كُلُوا وَ تَمَسَّعُوا

उस दिन जुठलाने वालों के लिये हलाकत है। तुम खाओ और थोड़ा मज़ा

قَلِيلًا إِنَّكُمْ مُّجْرِمُونَ ﴿۱۴﴾ وَيْلٌ يَوْمٌۤ

ले लो, यकीन तुम मुजरिम हो। उस दिन जुठलाने वालों के लिये

لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿۱۵﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ارْكَعُوا

हलाकत है। और जब उन से कहा जाता है कि तुम रुक्ऊअ करो

لَا يَرْكَعُونَ ﴿۱۶﴾ وَيْلٌ يَوْمٌۤ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿۱۷﴾

तो ये रुक्ऊअ नहीं करते। उस दिन जुठलाने वालों के लिये हलाकत है।

فِيَّاً حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿۱۸﴾

किर उस के बाद कौन सी बात पर वो ईमान लाओंगे।